

Sodobna slovenska poezija

Foto: © Murr

Cvetka Bevc

Pisma starega pesnika

Ni minilo

Non sono tempi passati

Čas ima tanko brazgotino,
ki izpodbija, da je nekaj minilo.

Preteklost je le služabnica rje,
v mojo emajlirano skodelico
je izdolbla luknjico,
usmerjevalko pogleda
na polje Williama Blaka,
kjer so vzletavale trume angelov.

Od tam je odposlal najmanjšega,
da me je odrešil nesreče, otroka,
ki mu je zdrsnilo na lestvi,
ko se je vzpenjal proti nebu.

Da sem se lahko oprijel angelskih kril,
kot da mi gre za življenje.

Pa saj mi je šlo. Vedno gre za življenje.

In kadar moje ure ne pogrešajo kazalcev,
me odnese na njegovo polje,
kamor včasih zasadim besede.

Brez obžalovanja. Brez olajšanja.

Da se neskončno počasi
razrase plevel v (na)ključno
zapisanem stavku:
Ni minilo, še vedno je tu.

O hrepenenju

Sredi nevihte še enkrat obstati,
zadihati v razpoki časa,
ker takrat vse hoče postati pesem.

Naj me svet znova prebode z željo,
da si zanj izmislim nova imena
in zase ustvarim novo bivanje.

V dežju postati kaplja vode,
živeti v njenih sanjah oceana,
ki si je želel priti v nebo.

In potem padati na zemljo
v čudenje otroka,
zakaj si oblaki tudi z mano
divje umivajo obraz.

Odstrtja

Tako malo tujega je še v mojih dneh.
Kot da je vse že videno, slišano,
ovonjano, otipano, ljubljeno.
A v vsem poznanem vedno več
čudenja, da obstaja. Da sem.

Z neba že dolgo ne pada mana.
Preslišim novice, da veter
nosi le puščavski prah,
ki v daljavi rumeni pobočja,
in mu nastavljam ustnice,
da ujamem drobec, kot otrok,
ki prvič lovi dežne kaplje.
Da lahko zaslutim obstoj boga bolj
kot v nerazumljivosti latinskih spevov.

Moja poroženela domišljija
noče priseči na praznino, gmoto brez snovi.
Bratim se s sentimentom ptic selivk,
z njimi potujem brez dovoljenja za prelete,
da bi doumel prisotnost odsotnosti.

Do hrepenenja me skeli,
da so videle, kako se morje smeje,
ko iz vode vstajajo ljudje,
ki so čudežno leteli pod gladino,
kako opletajo z brisačami
in si kot ribe z nadležno srbečico
strgajo luskinе v jalovem poskusu,
da bi prelisičili svoj rod.

Prilagajanje

Včasih ozmerjam čas
z edinim biričem človeštva.
Več kot pol stoletja mojega življenja
se je strnilo v premik številčnice
in vedno pogosteje hodim
na obisk k razpadajoči uri.

Ne pomaga, če raztegnem
dneve kot elastiko za gumitvist
ali preskakujem sekunde
v počasnem posnetku.
Z naglico dvomljivih možganov
dirjam odgovorom naproti.

Od nekdanj sem želel vedeti,
kako je na drugi strani ...

Mogoče bo najprej prijetno
v združku astralnih energij
in potem ne tako zelo,
ko bom postal kralj mrhovin.

Zato včasih sprejemam svoje žulje
na nogah kot vzpon nekega vesolja –
pomagajo mi spoznavati zasebnost zemlje,
da se privadam na tisto,
kar bo nekoč zraslo iz moje glave.

Glineni dar

Omamljen od prahu rojstva
sem zaplaval k obrežjem mest,
posejanih z bitji, ubežniki
iz opečnatega stolpa Babilona.

Od njih sem prejel več
kot glineno zapuščino,
duša se je pobratila
z delavci v glinokopu,
da sem se zloščil – vsaj –
v obliko prve besede.

Predanost preletom vešč
daje moč mojemu jeziku
in lahko sem ujetnik v stari oljenki,
ki nadaljuje delo lune.
Naj me bolj kot nočne metulje
žge s svetlobo pradavnine.

Njene sence so mi nadele predpasnik,
vanj brišem glinene roke,
ustvarjene za klesanje podobe
iskalca sredi ljubljenja voda,
ki so nekoč odžejale zemljo.

O mojih živalih

Molk mravelj

Kot krhki vojščaki obkrožajo taborišča,
omamljene od vonja zdravil in postanega kruha,
kričijo *lacrimoso* lastnikom človeških mravljišč.

Nekoč so mravlje nad njimi gradile drugačen nebes.

Nastavljam jim naš zadnji kruh,
pomagam jim oprtati tovor preteklosti –
naj mi razkrijejo zgodbe iz davnega časa.
Njihov spomin seže dlje kot moj,
tu je zakopana bodoča skrivnost.
Poznajo zemljevid bogov. In prerokbe ljudi.
Vedo, kako utišati drsenje sveta.

A molče – z bremenom – nadaljujejo pot.

Poklekнем pred veliko krilato mater.
Videla je, kako vnukinje njenih delavk
tihotapijo človeške kosti v nov dom.
Naj končno spregovori za vse nas.

A tudi ona molči.
Lahko le tipam za njo v noč bodečih žic,
morda po naključju objamem
še kakšno trepetajoče srce.
In poskušam ne pohoditi mravelj.

V gnezdu orličev

Sizifovi peti imata ogaben vonj.
Porumenela koža mi draži nosnice,
ko se plazim za njim po robovih skal.
Vse do vrha gore. Vse do gnezda orličev,
ki čakajo name kot na prvi plen.

Tvegam. Bolje končati pod kljuni,
kot zdrsniti nazaj. Nazaj tja,
kjer ti strohneli zgodovinarji
v šarenico podtaknejo lajno,
ki nenehno vrti pesem kataklizme.
Ne bom umrl pred smrtjo telesa.
Naj se Sizif sam odkotali navzdol.
Dovolj skal sem mu razklal na dvoje.

Gnezdo je prostorno kot prasket.
Orličji dišijo po moji vodi rojstva,
zbrusijo si kljune v hrepenenje,
preden mi vzamejo oči.

Potem vidim bolje kot oni.
In ne morem več zatemniti
svojih nekdanjih vizij.

Mačja resnica

Z leti sva si vse bolj podobna.
Počasni gibi in dolgo žvečenje mesa.
Rahel spanec. Strmenje v prazno.
Razmajani zobje in take reči.

A on, mačji lovec, je včeraj ujel miš,
mogoče zadnjo v življenju,
in mi jo kot dar položil v naročje.
Negibno telo kot napoved neizogibnega.
Ki je nemudoma končalo v smeteh.
Skupaj z zmerjanjem morilca.

Ni dvoma. Zato me je obiskal v sanjah.

Kot da je kakšna razlika med nama,
je natolceval. Jaz predem, ti pišeš pesmi.
Oba takrat emigrirava v drugo državo.

Mačja resnica je bila še v sanjah grozljiva.

Nastavil sem mu dvojno porcijo hrane.
Naj mu blokira živce v respiratornem sistemu,
da med žretjem zagotovo ne bo predel.
Konec je – vsaj za pet minut – z mačjo simfonijo,
kolcanjem ob kakem poudarku, da se zmehča predivo.
Ne bo mežikal od ugodja, ko bo njegova diafragma
kot batna črpalka potisnila zrak skozi glasilke,
da bi kot upokojeni trubadur momljal pesmi T. S. Eliota.

Nikoli nisem zanikal, da se zavist na starost
razrašča in beži pred spoznanjem,
da mačku vse življenje kradem ostanke pojočih vlaken.
Kot zagotovilo, da ne razpade notranjost besed.

Ne pretiravaj, je mijavknil, ko sem se prikradel
v njegove sanje. Jaz predem, kadar hočem,
ti pišeš pesem, kadar ona tako hoče.
Vsi mački to vedo. In zdaj izbrskaj miš iz smetnjaka.

Tista čebela

V roju čebel je vedno (vsaj) ena,
ki iznenada poleti v drugo smer.
Kot da je izskočila iz brenčee slike,
podobne tisti na domačem panju.
Negotovo, ker še ne ve natanko,
kam jo odnese naslednji zamah kril.

Moja čebela je za hip obstala brez vprašanj.
Potem so završala nad njo huje
kot sestre, ki so jo zvečer zatožile materi:
Tista je, ki ne mara naših navodil –
polêti, zaokroži, dvigni, spusti, srkaj, odnesi, vrni ...

Ona je najprej s pogledom obliznila daljave
in se zrušila na rob oguljenega travnika.
Potrebovala je čas, da je polizala čas,
odtisnjen v pregovorih na lončkih z medom.
Potrebovala je samoto, če je hotela poleteti drugam.
Potrebovala je noč, da ji je zbistrila glavo.
In vihar, v katerem mornarji postanejo mornarji.

Otrpla od mraza, podobna utopljenču,
je komajda pristopicljala do moje dlani.
Na rami je imela vtetoviranega sršena z napisom:
Čuvaj se vetra, s sabo lahko prinese znane stvari.

Dahnil sem vanjo, da sem jo ogrel.
Ni bilo dovolj, da bi preživela.
Vstopil sem vanjo, da sva postala eno.
Le tako je lahko odletela s hitrostjo
tristo tisoč kilometrov na sekundo –
končno je vedela, da želi videti
vsaj košček vesolja. Mala svetlobnica.

Razgrnil sem njeno ime čez travnik.
Ostarele čebele si pripovedujejo zgodbe
o tisti, ki je nekoč poletela v neznano.
In zato ima njihova duša kompas.

Védenje rib

V pečeh so sežigali ljudi,
dim se je sukljal k zvezdam
in zagorelo je vse nebo.
Ptičji kadavri so padali v morje
in ptičje pero je ranilo ribja usta.

Ribe tega niso pozabile.
In njihova usta niso nema.

Ob enakonočju malim ribam
pripovedujejo o mojem stricu
v dachavskem taborišču.
Vzburijo globine in si dajo
brati besede sonca iz oči rib,
ki same ustvarjajo svetlobo.

Potem v parih zaplavajo okoli
razbitin ladje, ki je nosila tovor
z zlatimi pticami v kletkah.

Včasih se kot kamikaze poženejo
v usta velike ribe, da se lahko
dolgo starajo v njenem trebuhu.
In hranijo spomin za vsa tista bitja,
ki so vedela in pozabila.